

אם כן

שאלה 278-281 יב דבר

2407

ברור וגלוי שהטומאות והטהרות גזירת הכתוב הן, ואינן מדברים שדעתו של אדם מכרעת אותן והרי הן מכלל החוקים. וכן הטבילה מן הטומאות מכלל החוקים היא שאין הטומאה טיט או צואה שתעבור במים אלא גזיות הכתוב היא והדבר תלוי בכונת הלב. ולפיכך אמרו חכמים טבל ולא הוחזק כאילו לא טבל. ואעפ"כ נמו יש בדבר כשם שהמכוון לבו לטהר כיון שטבל טהר ואע"פ שלא נתחדש בגופו דבר כך המכוון לבו לטהר נפשו מטומאת הנפשות שהן מחשבות האון ודעות הרעות. כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא נפשו במי הדעת טהר. הרי הוא אומר וורקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלוליםיכם אטהר אתכם :

1) כ"ל ס"ו ס"ו אקלא

המנא נדר במי שבירך שיתן את שווי הגימטריא של השם שיתנו לדרך הנולד

1 **שאלה** מעשה שהיה, שנולד נין במשפחה והברית נועדה לשבת קודש, לרגל השמחה הגיע הסבא רבא שטרח לבוא מחוץ לעיר ולשנות במקום הברית. בקריאת התורה נתכבד הסבא בעליה ובעת המי שבירך כששאלו הגבאי "בעבור שיתן..." אמר הסבא כפי הגימטריא של השם שיקראו לנין בעת הברית.

2) שוקן מ"ב ס"ב ס"ו

6 **התעוררה** שאלה האם יש תוקף להתחייבות זו, מכיון שעדיין לא נערכה הברית ועדיין לא קראו שם לדרך נולד, והסבא גם לא יודע מהו השם, א"כ הוי דבר שאינו קצוב ודבר שלא בא לעולם, ואולי אין כאן גמירות דעת על ההתחייבות. לעומתם טענו חלק מהמתפללים שכיון שההורים יודעים מהו השם, א"כ הוי דבר שיש לו קצבה?

11 **תשובה** כתב השו"ע (ח"מ סימן ס"ב) שהמחייב עצמו בדבר שאינו קצוב כגון שנתחייב לזון את חבירו או לכסותו חמש שנים או שלא נתן קצבה לשנים אף על פי שקנו מידו לא נשתעבד להרמב"ם, וחלקו עליו כל הבאים אחריו לומר שהוא משתעבד, והכי נקטינן, עכ"ל. ולענין אם יכול המתחייב שהוא מוחזק בכספו לומר 'קים לי כהרמב"ם' הביא הש"ך (ס"ק יב) דעות חלוקות והסיק שאי אפשר לומר קים לי כהרמב"ם, דאין לומר קים לי כיחיד שכל חכמי ישראל חולקים עליו, ומכל מקום הני מילי לעצם חלות ההתחייבות ולגביה מבני חורין, אבל לגביה ממשעבדי הניח הש"ך בצ"ע לדינא, ע"י ש"ה.

12 **וא"כ** לכאורה אע"פ שלא ידוע מהו סכום ההתחייבות, מכל מקום כיון שהסבא התחייב הרי הוא חייב, ואע"פ שלא עשו קנין על כך, מכל מקום ההתחייבות בעת המי שבירך חלה שהרי היא כנדר, ואע"פ שאומרים "בלי נדר" היינו שלא יתפס ח"ו בעוון נדרים, אבל על עצם תוקף ההתחייבות אין עוררין

26 **אכן** יראה סברא שבשאלתנו הוא דבר שיש לו קצבה מכיון ששם של ילד, הוא דבר קצוב, שאינו עולה יותר מסך של אלף ש"ח וכגון "מתתיהו" (861), ואפילו אם יתנו לילד שני שמות לא יעלה הסך לסכום של יותר מאלף ש"ח, וכיון שכך הרי זה דבר קצוב, כי הסבא הרי באמת לא ידע מהו השם, והתכוון גם להתחייב סכום גבוה מאשר "גד" (ד ש"ח), ומטרתו היתה ליתן שבח והודיה להקב"ה שזכה לראות דור רביעי על ברכיו. ולכן אומדן ברור הוא שהתחייב גם לסכום של שם בגימטריא גבוהה, ולזה יש קצבה.

31 **בנוסף** על כך יתכן שאפילו אם נימא דהוי דבר שאין לו קצבה, יתכן שחלה ההתחייבות גם לדעת הרמב"ם על פי מה שכתב המשנה למלך (פ"א מהל' מכירה ה"ז) בשם מוהרש"ח דעד כאן לא קאמר הרמב"ם אלא במתחייב בדבר שאין לו קצבה בלא כסף ומחיר, אך אם נתן לו שום דבר כדי שיתחייב בחוב זה אף שהוא בדבר שאינו קצוב סבירא ליה דחל החיוב דאגב זוזי גמר ומשעבד נפשיה, ובקצות החושן (סימן ס סק"ב) הסכים עמו. וא"כ כאן הסבא קיבל עליה וכתמורה לכך מתחייב במי שבירך, וצ"ב.

36

לסיכום: הסבא חייב לתת את מלוא הסכום של השם שנתנו לנינו.

1)

היה בעור בשרו לנגע צרעת (יג-ב)

כאשר ברא השם יתברך את העולם ורחח האלוהות מן הבריאה כולה. יל אדם מסוגל היה לראות ולחוש את היוצר מתוך יצירתו, ועדיין לא נתקיים כוח הרע אשר יסתיר ויעלים את הכוח האלוהי. אולם אחרי חטאו של אדם הראשון נסתתרה האלוהות בפנימיותו של העולם הטבעי. הטבע עשה יותר עכור וגס, עד שהוא מכסה ומסתיר מעיני האדם את הכוח האלוהי הפנימי והאמיתי, הנותן חיים וקיום לבריאה כולה; כפי שאומר זכתוב: "ויעש ד' אלהים לאדם ולאשתו כתנור עור" - הכל נתכסה במלבוש של עור, המעלים את פנימיותו של הטבע כשם שהעור מכסה על פנימיותו של גוף האדם. (אנתיות, "עור" הן כאותיות, "עור" מלשון סומא...) ברם, גם ה"עור" אינו אלא הסתר שטחי, כשם שעורו של אדם יש בו - לפי המדע - נקבוביות ועירות, בלתי נראות, שבעדן נכנס אויר לגוף יבעדן יוצאת הויעה מן הגוף - כך גם ב"עור" הבריאה, בהסתר של הטבע החיצוני, ישנם ה"חלונות" וה"חרכים", שבעדם אפשר לראות, אם אך יש רצון לכך, את קרינת ההשגחה מן הטבע, את כוח היוצר ביצירתו. האלוהות עשויה לקרון מבעד ל"עור" ולהתגלות לעיני האדם העמל ושוקד על כך שה"עור" ידפוך ל"אור"...

אבל אם הנקבוביות הועירות של ה"עור" הינן סתומות ואטומות, כך שהאדם אינו מבחין כלל בקרינת הכוח האלוהי הפנימי שבטבע וסבור הוא שהכל אינו אלא מקרה טבעי ללא כל הגהגה והשגחה עליונה, חלילה - זרי הוא זה "נגע צרעת בעור בשרו" - העור לקה מלמעלה בנגע צרעת, זחוצץ לחלוטין בין החיצוניות והפנימיות שמתחת ל"עור"... אדם כזה אמנם "טמא" הוא ועליו לבוא אל הכהן, אל גדול הדור שתפקידו ללמד רעת אלוהים ולנטוע אמונה בלבבות, למען ירפאהו ויפקח שוב את עיניו לראות משהו מתחת ל"עור"...

(שפת אמת) (תראה)

(ידג) ויצא הכהן וגו' והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע.

ויש להבין מה בא הכתוב "מן הצרוע" ללמדנו. וי"ל שבאמת יש שתי מיני צרעת, יש

צרעת שהיא חולי טבעי הנמצא בעולם אף היום [ונקרא "לפרזיטי" בלע"ז], והיא מין מחלה ידועה המתדבקת, והמין השני הוא שדברה בו התורה שהכהן בא לטמא ולטהר.

ובכמה מקומות במקראי קודש מצינו הסוג הראשון של צרעת, כגון צרעת נעמן [שהיה עכו"ם אשר לא יטמא בנגעים, ובוודאי לא היה איכפת לו איזה בהרת לבנה קטנה כגריס].

ובזה יובן מה שהארבעה המצורעים (מלכים ב זג) היו בפתח השער, אשר לכאורה קשה הלא שומרון נבנה לאחר ימי יהושע [כדכתיב במלכים (א טז, כד) "ויקן [המלך עמרי] את ההר שומרון וגו' ויבן את ההר ויקרא את שם העיר אשר בנה על שם שמר אדני ההר שמרון"].

והדין שהמצורע משתלח חוץ לגי מחנות היינו רק בעירות שהיו בימי יהושע [עיי' כלים פ"א מ"ז], וא"כ למה לא נכנסו בתוך העיר. אמנם לפי מה שאמרו חז"ל (סנהדרין קז:) שהדי מצורעים היו גחזי ובניו, וצרעתם היתה ממין הראשון [כמו שקיללו אלישע (שם ה, כז) "וצרעת נעמן תדבק בך ובזרעך"], י"ל ששיבתם מחוץ לעיר לא היתה מטעם הלכה, אלא שמחלתם היתה מדבקת ומתפשטת במהירות, ולא רצו שאנשים אחרים יחלו במחלה הזאת.

וביאור הסוג השני עיין ברמב"ן (תזריע יג; מז) וז"ל בהיות ישראל שלמים להי יהיה רוח ה' עליהם תמיד להעמיד גופם ובגדיהם ובתיהם במראה טוב, וכאשר יקרה באחד מהם חטא ועון יתהווה כיעור בבשרו או בבגדו או בביתו להראות כי השם סר מעליו, עיניו ש. וכעין זה כתב מרן הרש"ר הירש זצוק"ל בפירושו, ובין הדברים הוא כותב שנגע פירושו שנגע בו יד ה' על שחטא בין אדם לחבירו בלשון הרע ובשאר מדות רעות שהזכירו חז"ל (עיי' ערכין טז.), ואין נגע צרעת שמדובר בתוה"ק אותה מחלת הצרעת המתדבקת.

וכי תבאר אל ארץ כנען וכו' ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחזתכם. ופרש"י בשורה היא לכם וכו' לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב וכו' וע"י הנגע נותץ הבית ומוצאן.

ונבין נא א"כ למה הסגיר מתחילה את הבית שבעת ימים, ורק אח"כ חלצו את האבנים, הא כיון שנראה הנגע ידע שכאן מטמון, ובפרט שכפי שאיתא ברמב"ן מובא בספרי כ"ק א"מ אדמו"ר מרן זצוק"ל שנגעי בתים ובגדים שלא כדרך הטבע הן א"כ רק לטובת ישראל לגלות המטמוניות הן, ולמה צותה התורה לטמא מקום שבעת ימים.

והנה בכונת התורה ומצותי אין לנו השגה, אבל מה שמרמז לנו אפשר כי יודעים ומאמינים אנחנו שכל מה שד' עושה לנו, אפילו כש"ח מלקה אותנו הכל לטובה היא, אבל כשרואים כעת שלא ביסורי הגוף לבד מלקה אותנו, רק גם בדברים שח"ו מרחיקים הם אותנו ממנו ית', אין חדר לתשב"ד ולא ישיבה, לא ביהמ"ד להתפלל בצבור ולא מקה, וכדומה, או ח"ו ספק חשש עולה בקרבנו, האפשר שגם עתה כונתו ית' לטובה, אם לטובה, הי' לו ליסרנו בדברים שיקרבו אותנו אליו, ולא ביטול תורה ותפילה וח"ו כמעט כל התורה, והאם אין זאת ח"ו יסורים של וישליכם וכו', לבן רואים בתורה שהגם שנגע הבתים טמא ומטמאה הייתה, ומ"מ עשה בה ד' שליחות לטובת ישראל, מתחילה טמאה ז' ימים ואח"כ נתגלה המטמון, ולכן צריך האיש לומר רק כנגע נראה לי, ואפילו ת"ח שידע שנגע היא רק כנגע יאמר, להנ"ל, מפני שהאיש בעצמו אינו יכול לאמר אם היא באמת נגע או פגע רק שלו נראה כנגע הי' יכול לאמור, אבל באמת טובה היא לישראל אשר יטיב ד' עמנו.

וראיה לזה ממה דתנינן (נגעים פ"ג מ"ב) שאין רואים את הנגעים ברגל משום שמחת יום טוב, וכן הדין בנגעי חתן בתוך ז' ימי המשטה, ואם הנגע צרעת של התורה היה מחלה מתדבקת ומתפשטת לאנשים אחרים אז אדרבא היא הנותנת שהמצורע הנמצא בין המוני ישראל צריכים להסגיר לבל יפוך מחלתו חוצה, והיה צורך גדול להציל את הבריות מן המחלה האנושה הזאת. וכן יש להביא ראייה ממה שאסרה התורה קציצת ההבחרת ושאר סימני טומאה, ואם היא מחלה טבעית היה לנו לחותכו בניתוח כי זהו דרך לפואתו; וכן מהדין שכולו הפך לבן טהור (יג,יג); וגם ממה שאין מטמא בנגעים אלא בני ישראל ולא אחד מן האומות.

ולכן הצרעת המוזכרת בתורה טומאתה וטהרתה דווקא בכחן, כי הנגעים הם מזבח כפרה, ובדד ישב על שהפריד כדיבורו והנהגתו בין אדם לחבירו, עד שישוב מחטאו ואז מתכפר ע"י הקרבת הקרבנות וכו'. ולכן נאמר (יד,לב) "זאת תורת אשר בו נגע צרעת", ולא שהוא בעצם צרוע כמו המצורע הטבעי.

אמנם אפשר שיזדמן שיחלה אחד מישראל במחלת הצרעת מסוג הראשון (הגשמי) ונוסף על זאת נראים בו סימני הצרעת מסוג השני, ועל זה נאמר (תזריע יג,מה) "והצרוע" בצרעת הטבעית "אשר בו הנגע" הרוחני. וכן מתפרש הפסוק "וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע", כלומר אף אם עדיין הוא צרוע וסובל ממחלת הצרעת הטבעית, אבל סרו ממנו סימני טומאה של נגע הצרעת מסוג השני שהוא מיוחד לישראל כנ"ל.

(ב) ואמרתם אלהם. לא מצינו לשון זו בתורה, ובמקומה בא "לאמר", ולמה נאמר כאן "ואמרתם אלהם"? — לצוות על משה ואהרן, ששניהם לא ימנעו מלאמר לבי דיני טומאת זב וזבה ונדה ולהזהיר אותם ע"ז, ולא יחושו לדברי הנרגנים, שיאמרו אליהם (כמו שאנו רגילים לשמוע בזה"ז), שדברים כאלה אודות אברי המין של האיש והאשה מעוררים את התאווה, וזה נגד הצניעות המוסר, ואין לדבר מזה ברבים — תלילה לתם להטות אזניהם לדברי שחץ כאלה, ועליהם לענות להם: "כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם ופשעים ישלכו בהם" (חושע י"ד), ואם תתבונן לחיי האנשים האלה המטיפים ל"צניעות" למוכיחים בשער בעיני טהרת המשפחה — תראה, שהם כבקרים בתיאטראות, ובתי שעשועים ושומעים שם נבול פה מפרוצים ופרוצות, ונהנים מהם מלא חפניים נחת וצחוק המרגיל לעברה, אלא שבבהמ"ד הם מתהפכים לצנועים, ודעתם "היפה" סולדת לשמוע דברי אזהרה על העריות והטומאה.

7
א"ת
פ"ט

בראשית (א, א). וברש"י: אמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה וכו' ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים וכו'. לכאורה תמוה בעינינו, איך שכל מעשה בראשית ספרה לנו התורה אך ורק למען תכלית כבוש הארץ? אמנם כן הוא, וזהו ביאור הדברים, כלל ועיקר גדול צריך לידע, כי אף שהתורה רבו עניניה לאין מספר, מכל מקום כל התורה כולה הרי היא כמו "דף גמ' אחד", בכל התורה כולה יש תכלית אחת שעליה טובבים הולכים כל הענינים, אנחנו לומדים הרבה בתורה ואינה אצלנו אלא פרקים פרקים, זה אינו טוב, העיקר הוא שכל התורה כולה צריכה להיות המשך אחד וסוגיא אחת כמו פרק המפקיד. מבראשית עד לעיני כל ישראל היא סוגיא אחת, ורבי יצחק מבאר לנו שהסוגיא של כל התורה כולה היא ארץ ישראל, הנשמה של כל התורה כולה היא כיבוש הארץ. ז"א לעשות מקום להשראת השכינה, וכמו שהכתוב אומר מכוון לשבתך פעלת ה'. תכלית זאת כבר מתגלה לנו בפ' נח, שהכתוב מדלג על כל יחסי המשפחות ומגיע מיד לאברהם אבינו, ולכל החומש בראשית מדבר מהאבות, ואח"כ על שיעבוד מצרים, גאולה, מעמד הר סיני, וכל הפלפול הגדול, עד שמגיע לכיבוש הארץ שזה תכלית כל משנה תורה. זהו שאומרים לנו חז"ל שתכלית זאת של כל התורה כולה, ארץ ישראל, מיד בהתחלת התורה, במעשה בראשית, משם היא מתחילה. וכמו בבונה בית הנה מיד כשמניח את היסוד הנה התכלית האחרונה כבר עומדת לנגד עיניו, כן מיד בהתחלת הבריאה, הנה התכלית, דהיינו ארץ ישראל, לתת להם נחלת גוים", היתה במחשבה תחילה.

(8)
כ' ירואמ
כ"כ/ס"מ

וכן הוא הענין בסוד ארץ ישראל. ארץ ישראל היא אחת מן המתנות הטובות כתורה וכעולם הבא. כבישת הארץ וישיבתה בה, היא מ"ע, ארץ ישראל אלינו היא מעיקרי התורה, היא יסוד כל התורה כולה, אמרו חז"ל (כתובות קי): כל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוך, עיי"ש. — וכשדומה כמי שאין לו אלוך הרי שכלום אין לו. יסוד הארץ הוא שישתלם ישראל על ידה בתכלית השלמות, ולא לילך לארץ הנה הוא חלילה כאינו ישראל, כמי שיאמר ישראל אנכי אולם ללא תורה וללא עוה"ב, ודאי הוא כי חסר מכל. וכסוד התורה כן סוד ארץ ישראל, אינה מתחזקת אלא ביסורין, אינה מתחזקת אלא במסירת נפש, אינה מתקיימת אלא כשממיתין עליה, וכשאינן ממיתין עליה הנה זה חטא וחסרון כלפי עצם הארץ, הנה זה טענה בעיקר סוד הארץ ומתנתה, כשאמרו ישראל: "למה ה' מביא אותנו אל הארץ הזאת לנפול בחרב נשינו וטפנו יהיו לבו", גילה לנו התורה כי פחדתם זו באה מן "וימאסו בארץ חמדה", החומד הארץ אין פחד נגד עיניו, כי מסוד הארץ הוא מסירת נפש ממש, גם ליהרג עליה, יהושע וכלב לא פחדו כלל, כלום לא עמד לפניהם, האמינו וגם כטחו, כי ארץ חמדה היא, חמדו את הארץ ואיך יפחדו? — וחטא מאיסה בארץ הנה זה חטא בכל מתנת הארץ, כי על כן ודאי אשר אמר: "וישא ידו להם להפיל אותם במדבר" — באין מסירת נפש אובדים את הארץ, וזה אינו ענין של עונש כשאר עונשים על עבירה שעושים, אלא זה חטא וחסרון בעיקר מתנת הארץ, ובאין נתנה איך יקיימו אותה?

(9)
כ' ירואמ
כ"כ

ואמנם חטא הוא, המאיסה בארץ הנה זה חטא ממש, חטא מסוד יצה"ר ככל החטאים, וכן אהבתה מצוה ככל מצות התורה. וחטא המאיסה כי נעשתה, איתה בא היצה"ר, כי חד הם, ומן יצה"ר כבר לא מתפטרים, גדול כחו של חטא, לא

(10)

א - מצוות ישוב הארץ יסוד האמונה

אמרו חכמים: "ישיבת ארץ ישראל שקולה כנגד כל המצוות שבתורה" (תוספתא ע"ז ד, ג: ספרי, ראה, נג). ובתורה נאמר (דברים יא, יב): "ארץ אשר ה' אלהיך דורש אותה, תמיד עיני ה' אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה". ואמרו חכמים (כתובות קי, ב): "כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה, וכל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוה". ועוד אמרו (שם): "כל הדר בחוץ לארץ כאילו עובד עבודה זרה".

ב"ט
ת"כ
ג"ס
ו"כ
כ"ג ק"ס

ולכאורה יש להבין, מדוע הארץ הגשמית תופסת מקום חשוב כל כך בתורה, מה חשיבותה הגדולה לחיי האמונה, עד שאמרו חז"ל שכל מי שגר בחוץ לארץ כאילו עובד עבודה זרה?

(4)

אלא שצריך להבין שחטא הבסיסי של עבודה זרה, שהיא מחלקת ומפרידה את העולם לתחומים שונים. מתוך התבוננות בכוחות השונים שבעולם, הגיעו אנשים לתפיסה כי גם שורשי הכוחות הם נפרדים. ועל כן ישנם אלים שונים, וכל אחד מהם שולט בתחומו המיוחד. הפירוד הגדול ביותר שישנו בעולם, וממילא בתפיסת העבודה הזרה, הוא הפירוד שבין הרוחניות לחומריות, שלעיתים נחשב לפירוד בין הטב והרע. וכיוון שבחוץ לארץ יכול היהודי לגלות את הקדושה רק ברוחניות, תוך ניכור מסוים מהטבע, נראה מזה כאילו דבר ה' מתגלה בתחומי הרוח בלבד, וכאילו אינו יכול להתגלות בתוך המציאות הגשמית (הממשית) [המוחשית]. ואין פגיעה עמוקה יותר באמונת ישראל, מאשר לומר שהוא יתברך יכול להתגלות רק בצדדים הרוחניים שבחיים, כאילו כל התחום הגשמי מתקיים בלעדיו ואף בניגוד לו. ולכן הדר בחוץ לארץ, במקום שהאמונה מתגלה בחיי הרוח בלבד, נחשב כמי שעובד עבודה זרה, ואין לו אלוה. כי ה' אלהינו הוא אחד, וזה שגר בחוץ לארץ אינו מתקשר עם ה' אחד, שמחיה את השמים ואת הארץ.

6 (11)
100

לעומת זאת, סגולתה של ארץ ישראל שהיא ארץ הקודש, אע"פ שהיא ארץ גשמית - היא קודש, וניתן לגלות גם בגשמיותה את דבר ה'. לשם כך נראה הקב"ה. ולכן מצווה ליישב את הארץ, לבנות בה בתים ולנטוע עצים. ולכן גם פירותיה קדושים, ובשנת השמיטה נצטוונו להפקירם לכל, ובשאר השנים נצטוונו להפריש מהם תרומות ומעשרות.

66

נמצא אם כן, שבארץ ישראל מתגלה האמונה האחדותית, שהיא עיקר ויסוד אמונת ישראל, וכפי שאנו אומרים בכל יום שחרית וערבית: "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד" (דברים ו, ד). הקב"ה ברא את כל העולם, את השמים, את הארץ ואת כל אשר בה, את הרוחניות והגשמיות, ותפקידנו להיות דבקים בה' בכל תחומי החיים, וכפי שאמרו חכמים (ברכות סג, א): "בכל דרכיך דעהו" (משלי ג, ו), זוהי פרשיה קטנה שכל גופי תורה תלויים בה.

21

מעשה בתפוח

בחודש אדר (תשס"ז) הייתי בארצות הברית לכמה ימים בכדי לאסוף כספים לתעסוקתי (עבוד סיוע בפתיחת עסקים לתושבי גוש קטיף, עבור קורסים מקצועיים וכדומה. ב"ה, עד היום הצלחנו להחזיר 600 איש לעבודה ולסייע בפתיחת כ-85 עסקים. לצערנו, יש עוד 1100 איש ללא עבודה).

באחד הימים, בשעות הצהריים, מוצא אני את עצמי רעב באמצע ניו יורק, בין פגישות. כל אחד מכיר את מקומו. למרות שהייתי כמה פעמים בניו יורק בנסיבות דומות, אינני מכיר את המקומות הכשרים שם, אלא אם כן נתקל אני במקרה במקום כזה. הבטתי סביב וראיתי חנות גדולה - סופר גדול. נכנסתי והסתכלתי האם ישנו איזה דבר מאכל שאני יכול לאכול.

פתאום ראיתי תפוחים יפים ונמלתי תפוח ושברתי לעצמי האם יש איזו בעיית כשרות? ענייני תרומות ומעשרות - אין בעיה בתור ל ערלה ספק ערלה בתורל - מותר. נטע רבעי? גם אליו אין צורך לחשוש בתורל בנסיבות כאלו. אולם, פתאום חשבתי: מה יש בפרי הזה? אין בו עניינים של תרומות ומעשרות, ספק ערלה בו מותר - זהו פרי היק, חסר כל איברתי את התאבון שהיה לי והחזרתי את התפוח.

אמנם, אבדתי פירות וירקות בארצות הברית במקומות אחרים כשהתארחתי, אולם, שם לא חשבתי על כך, ואילו כאן, כשחשבתי, היתה לי עגמת נפש כל כך גדולה, שלא רציתי לאכול את התפוח.

ב"ה, זכים אנו לאכול מפירות ארץ ישראל, שיש בהם קדושה מיוחדת, אך בשמיטה זוכים בזכות נפלאה - לאכול גם פירות שביעית, שלדעת הרמב"ן (על פי המגילת אסתר) יש באכילתם אכילת מצוה, אך בכל מקרה בדרך שיש בהם קדושה. זכות זו - צורך לשמור בה (לצערנו, יש כאלו שכל השנים אוכלים פירות ארץ ישראל, ודווקא בשמיטה - אוכלים פירות חוץ מיבוא, לשאוף לאכול כמה שיותר פירות קדושת שביעית ולחכות לרגע שבו נזכה לאכול פירות שיש בהם גם קדושת ארץ ישראל וגם תוספת קדושה של שנת השמיטה.

12

ה' כ"א
66

5